

THE WRITER WHO NEVER WROTE

Ferdinando Frega - Nando the Scribe

GILLETTE: NSONEKI KA WASONEKA KO

Diambu mosi dia ntete yasunzula i vo mumbongo wa minkanda ka uzambula nsamu wa nsemo ko. Lumbu kimosi, nzimbu zazalonga nsiku nkia mpila ya vanga lukwikilu.

Unu, muntu mosi wamonikisa.

Ka wayiba nkanda ko.

Wayiba mvovo usamunanga wo.

Nkento mosi ubasisa nkanda. Ubokila wo nkanda andi wa ntete wa luzolo. Mu video, kiaka ye madila, uzayisa batadi bandi:

«Mono kibeni yasoneka wo. Yalomba kaka ngangu za masini (AI) sadisa mono mu wo sungika. Ngindu yakala yame yawonso.»

Bantu bamukwikila.

Babula maboko.

Bosi bazaya vo “sungika” diasonganga diambu diaswaswana beni.

Ngangu za masini ka zasungika bivirgule ko.

Zasoneka nkanda.

Yandi wasoneka ndombolo.

Nzila ame kibeni ka yatungwa ko sambu na piblisite. Yatungwa sambu na kima kiakondwa kitoko: kufuta ntalu yawonso ya mana ngisamunanga.

Mvu kumi ye nana mu kati kia kimvuka kia kieleka.

Ka ngindu ko yakudiswa kwa ngangu za masini, kansi luzingu lwakudiswa kwa tata wasadila dede mvu makumaya ma luzingu lwandi vitila mono.

Nki kikabulanga muntu usonekanga ye muntu usonekesanga?

Ka teknoloji ko.

Teknoloji i kiasadilu kaka, ka kiaswaswana ko ye masini ma kusoneka mu mvu mia 1950. Luswaswanu lwa kieleka i kana nitu yena ku nima a mvovo.

Nitu yasabuka mana mvovo misamunanga.

Nitu yafuta konso mvovo ye mvu, bifu, nlongoko, minkayilu, nkembo, ye mavidisu.

Nkanda andi utekwanga bonso nsilu wa luzolo.

Nkembo wakebwa.

Kadi mpila ya ntama beni ya piblisite yakala mu ntangu zawonso imosi: luvunu.

Bantu ka bazabanga yo ko mu ntangu zayingi.

Bakangamanga kaka na yo.

Diau kibeni nsamu ame unatanga mvovo wa kidimbu waswaswana:

«Mfutu ntangu ivananga kwa bana bakwikila vo balenda futa ku nima.»

Ka ngizakala ye nkumbu ya nene ko.

Ka ngizakala mvwama ko.

Kansi ka ngilendi vilakanwa ko.

Ferdinando Frega